

**Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районы
Күлле-Киме авыл жирлеге Советы**

КАРАР

«12» март 2018 ел.

№ 67

**«Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районы
«Күлле-Киме авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр
һәм өстәмәләр керту" проекты хакында**

2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» гы Федераль закон нигезендә (соңғы үзгәрешләр белән), «Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районы Күлле-Киме авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставының аерым нигезләмәләренә Әтнә районы прокуратурасының 2018 елның 31 гыйнварындагы 02.08.02-18 номерлы протестын карап һәм тикшереп, фикер алышканнан соң, Күлле-Киме авыл жирлеге Советы карары:

1. Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районының «Күлле-Киме авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставын жирле үзидарә оештыруның гомуми принципларын регламентлаучы гамәлдәге законнар нигезенә китерергә.
2. Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районының «Күлле-Киме авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләрне хупларга.
3. Эшче төркемгә Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районының «Күлле-Киме авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту буенча көрән тәкъдимнәрне исәпкә алу, гомумиләштерү һәм карау буенча эшне дәвам итәргә, аннары Күлле-Киме авыл жирлеге Советы утырышында карап тикшерергә.
4. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту буенча гражданнарның тәкъдимнәрен, фамилиясе, туган елы, яшәү урынын күрсәтеп, язмача эшчә төркемгә Күлле-Киме авылы, Киров урамы, 1 А йорт адресы буенча жибәрергә дип билгеләргә.
5. Карап проектын хокукуй һәм коррупциягә каршы экспертиза үткәрү өчен Әтнә районы Прокуратурасына жибәрергә.
6. Әлгә карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Күлле-Киме авыл жирлеге башлыгы

Х.Х.Гәрәев

Татарстан Республикасы Әтнә
муниципаль районы Күлле-Киме
авыл жирлеге Советының 2018
елның 12 мартаңданы 67 номерлы
карасына 1 нче күшымта

**Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районы "Күлле-Киме авыл жирлеге"
муниципаль берәмлеке Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр**

- 1. 5 нчы статьяның 9 нчы пунктын тубәндәге редакциядә бәян итәргә:**
«9) жирлек территориясен төзекләндерү қагыйдәләрен раслау, аларның үтәлешен тикшереп тору, әлеге қагыйдәләргө туры китереп төзекләндерү, шулай ук жирлекнең торак пунктлары чикләрендә урнашкан шәһәр урманнарыннан, аеруча саклана торган табигать территорияләреннән файдалану, аларны саклау, яклау, яңадан торгызу;»
- 2. 5 нчы статьяның 1 нче өлешендә тубәндәге эчтәлекле 20 21,22 нче пунктлар өстәргә:**
«20) жирлек территориясендә физик культура, мәктәп спорты һәм массакүләм спорт үсеше өчен шартлар булдыру, жирлекнең рәсми физкультура-сәламәтләндерү һәм спорт чарапарын үткәрүне оештыру.
21) «Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында » 2014 елның 28 июнендәге 172-ФЗ номерлы Федераль законда каралган стратегик планлаштыру өлкәсендә вәкаләтләр;
22) муниципаль берәмлекнең икътисад һәм социаль өлкәсе торышын характерлыгы торган статистик күрсәткечләрне жыюны оештыру һәм күрсәтелгән мәгълүматларны Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә дәүләт хакимиите органнарына бируды.
- 3. 6 нчы статьяның 1 нче өлешенә тубәндәге эчтәлекле 14 нче пункт өстәргә:**
"14) инвалидлар, сәламәтлекләре чикләнгән затлар, адаптив физик культура һәм адаптив спорт үсешенә ярдәм күрсәту."
- 4. 19 нчы статьяның исемен тубәндәге редакциядә бәян итәргә:**
«19 нчы Статья. Ачык тыңлаулар, ижтимагый фикер алышулар»;
- 5. 19 нчы статьяның 3 нче өлешендә 1 нче пунктны тубәндәге редакциядә бәян итәргә:**
1) жирлек уставы проекты, шулай ук әлеге уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында муниципаль норматив хокукий акт проекты, жирлек Уставына Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, конституция (устав) һәм Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен әлеге норматив хокукий актларга туры китерү максатларында, төгәлрәк яңадан күрсәту формасына үзгәрешләр керту очракларыннан тыш;»;
- 6. 19 нчы статьяга тубәндәге эчтәлекле 2.1 нче пункт өстәргә:**
"2.1) жирлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проекты;";
- 7. 19 нчы статьяның 3 нче өлешендәге 3 нче пунктында "муниципаль берәмлекне үстерү планнары һәм программалары проектлары" сүзләрен тәшереп калдырырга;**
- 8. 19 нчы статьяның 10 нчы өлешен яңа редакциядә бәян итәргә:**
«10. Проектлар һәм мәсьәләләр буенча ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәру тәртибе әлеге статьяның 3 өлешендә жирлек Советы тарафыннан расланган Халык алдында тыңлаулар турында Нигезләмә белән билгеләнә.
Генераль планнар проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш қагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияләрне межалау проектлары, территорияләрне төзекләндерү қагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән

расланған документларның берсенә үзгәрешләр көртүне күздә тоткан проектлар, жир кишәрлекен яки капитал тәзелеш объектын шартлы рәвештә рәхсәт ителгән файдалануга рәхсәт бири турындағы каарлар проектлары, капитал тәзелеш объектларын рәхсәт ителгән тәзелешнен, реконструкцияләүнен иң чик параметрларыннан читләштерүгә рәхсәт бири турындағы каарлар проектлары, жир кишәрлекләрен һәм капитал тәзелеш объектларын рәхсәт ителгән файдалануның бер төрөн үзгәрту мәсъәләләре буенча, жирдән файдалану һәм тәзелеш, шәһәр тәзелеше эшчәнлеге турындағы законнар нигезләмәләрен исәпкә алып, жирлек Советының норматив хокукий акты белән оештыру һәм үткәрү тәртибе билгеләнә.»;

9. 28 нче статьяга түбәндәге эчтәлекле 4.1 нче өлеш өстәргә:

"4.1. Депутатның сайлаучылар белән очрашулары маҳсус билгеләнгән урыннарда, шулай ук ишегалды территорияләрендә, аларны үткәрү тормыш белән тәэммин итү, транспорт яки социаль инфраструктура, элементе объектларының функцияләвен бозу, жәяүлеләрнен һәм (яки) транспорт чараларының хәрәкәтенә комачаулық тудырмау яки гражданнарның торак урыннарына яки транспорт яки социаль инфраструктура объектларына керүенә юл куймау шарты белән үткәрелә. Мондый очрашулар турында Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнарына яисә жирле үзидарә органнарына хәбәр итү таләп ителми. Шул ук вакытта депутат күрсәтелгән органнарга аларны үткәрү датасы һәм вакыты турында алдан хәбәр итәргә хокуклы.";

10. 28 нче статьяга түбәндәге эчтәлекле 4.2 нче өлеш өстәргә:

"4.2. Жирле үзидарә органнары депутатларның сайлаучылар белән очрашуларын үткәрү өчен маҳсус билгеләнгән урыннарны билгелиләр, шулай ук депутатларның сайлаучылар белән очрашуларын үткәрү өчен жирле үзидарә органнары тарафыннан бирелә торган урыннар исемлеген һәм аларны бири тәртибен билгелиләр.";

11. 28 нче статьяга түбәндәге эчтәлекле 4.3 нче өлеш өстәргә:

"4.3. Депутатның сайлаучылар белән очрашулары Россия Фәдерациясенең жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турындағы законнары нигезендә үткәрелә.";

12. 31 нче статьяның 5 нче пункттың түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

"5) муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясен раслау;"

13. 31 нче статьяга түбәндәге эчтәлекле 36 нчы пункт өстәргә::

1) " 36) авыл жирлеге территорииясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау.;

14. 31 нче статьяның 5.1 нче пункттында «жирлекләрнен социаль инфраструктурасын комплекслы үстерү программалары» сүзтезмәсен «социаль-икътисадый үсеш стратегиясе» дигән сүзтезмә белән алмаштырырга»;

15. 42 нче статьяның соңғы абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

"Авыл жирлеге башлыгы 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы "Коррупцияга каршы тору турында" Федераль законда, 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы "Дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның көрәмнәренә туры килүен тикшереп тору турында" Федераль законда билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны үтәргә, бурыйчларны үтәргә, Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачарга һәм сакларга, чит ил финанс инструментларына ия булырга һәм (яки) файдаланырга тиеш.";

16. 43 нче статьяда 2 нче өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

"2. Жирлек башлыгы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, муниципаль сайлауларда сайланучы жирлек башлыгын сайлау "Россия Федерациясе гражданнарының сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукуның төп

гарантияләре турында"2002 елның 12 июнендәге 67-ФЗ номерлы Федеरаль закон белән билгеләнгән сркларда үткәрелә.

Татарстан Республикасы Президентының (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) вазыйфасыннан читләштерү турындагы хокукий акты нигезендә вакытыннан алда туктатылган жирлек башлыгы яисә муниципаль берәмлек башлыгын отставкага жибәрү турында жирлек Советы каары нигезендә әлеге хокукий актка яисә суд тәртибендә каарга шикаять бирсә, муниципаль сайлауларда сайланучы жирлек башлыгын вакытыннан алда сайлау суд каары законлы көченә кергәнче билгеләнергә мөмкин түгел.

Татарстан Республикасы Президенты (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) вазыйфасыннан читләштерү турында Татарстан Республикасы Президентының хокукий акты нигезендә вакытыннан алда туктатылган жирлек башлыгы йә муниципаль берәмлек башлыгын отставкага жибәрү турында жирлек Советы каары нигезендә әлеге хокукий актка яисә суд тәртибендә каарга шикаять бирсә, жирлек Советы үз составыннан яисә конкурс нәтижәләре буенча конкурс комиссиясе тарафыннан тәкъдим ителгән кандидатлар арасыннан сайлап алыша торган авыл жирлеге башлыгын сайлау, вәкаләтләре туктатылганнан соң алты айдан да соңга калмычча гамәлгә ашырыла.

Шул ук вакытта әгәр жирлек Советының вәкаләтләре вакыты чыкканчы алты айдан да ким вакыт калса, жирлек башлыгын жирлек Советы составыннан сайлау яңа сайланган жирлекнең беренче утырышында, ә конкурс нәтижәләре буенча конкурс комиссиясе тарафыннан тәкъдим ителгән кандидатлар арасыннан жирлек башлыгын сайлау - вәкаләтле составта муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы сайланганнан соң өч ай дәвамында башкарыла.

18. 46 нчы статьядагы 1 нче пункттың беренче абзацындагы «жирлекнең комплекслы социаль-икътисадый үсеше планнары һәм программалары проектлары» дигән сүзтезмәне «социаль-икътисадый үсеш стратегиясен эшләү һәм гамәлгә ашыру буенча» дигән сүзтезмәгә алмаштырырга;

19. 46 нчы статьяның 1 нче пункттындагы дүртенче абзацны яңа редакциядә бәян итәргә:

«-муниципаль берәмлекнең икътисады һәм социаль өлкәсе торышын характерлый торган статистик курсәткечләрне жыюны һәм курсәтләгән мәгълүматларны Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә дәүләт хакимиите органнарына бирүне оештыра»;

20. 46 нчы статьяның 9 нчы пунктына түбәндәге абзац өстәргә:

«инвалидлар, сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән затлар, адаптив физик культура һәм адаптив спорт үсешенә ярдәм итә».

21. XI нче бүлекне 45.1 нче статья белән тулыландырырга;

«Статья 45.1. Авыл жирлеге территориясен тәзекләндерү кагыйдәләрен карап тоту.

1. Авыл жирлеге территориясен тәзекләндерү кагыйдәләре авыл жирлеге Советы тарафыннан раслана.

2. Авыл жирлеге территориясен тәзекләндерү кагыйдәләре түбәндәге сорауларны жайга салырга мөмкин:

1) гомуми файдаланудагы территорияләрне карап тоту һәм мондый территорияләрдән файдалану тәртибе;

2) биналарның, корылмаларның, корылмаларның фасадларының һәм киртәләү конструкцияләренең тышкы кыяфәте;

- 3) төзекләндерү әлементларын проектлау, урнаштыру, карал тоту һәм торғызу, шул исәптән жир эшләрен башкарғаннан соң да;
  - 4) авыл жирлеге территориясен яктыртуны оештыру, шул исәптән биналарны, корылмаларны, корылмаларны архитектур яктыртуны да кертеп;
  - 5) авыл жирлеге территориясен яшелләндерүне оештыру, шул исәптән торак пунктлар чикләрендә урнашкан газоннар, чәчәк түтәлләре һәм үлән үсемлекләре биләп торган башка территорияләрне төзу, карал тоту, торғызу һәм саклау тәртибен дә кертеп;
  - 6) авыл жирлеге территориясендә мәгълүмат урнаштыру, шул исәптән урам исемнәре һәм йорт номерлары, элмә такталары куелган күрсәткечләр урнаштыру;
  - 7) балалар һәм спорт мәйданчыкларын, хайваннарны урамда йөртү өчен мәйданчыклар, парковкалар (парковка урыннары), кече архитектура формаларын урнаштыру һәм карал тоту;
  - 8) жәяүлеләр коммуникацияләрен, шул исәптән тротуарларны, аллеяларны, юлларны, сукмакларны оештыру;
  - 9) инвалидлар һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәренең курсателгән территориясе буенча тоткарлыксыз хәрәкәт итүне тәэммин итү максатларында авыл жирлеге территориясен төзекләндерү;
  - 10) авыл жирлеге территориясен жыештыру, шул исәптән кышкы чорда;
  - 11) янғыр сулары ағынтыларын оештыру;
  - 12) жир эшләрен үткәру тәртибе;
  - 13) биналар, төзелмәләр, корылмалар, жир кишәрлекләре (мондый йортлар чикләре буенча төзелмәгән яки төзелгән күпфатирлы йортлардагы биналарның милекчеләреннән һәм (яки) башка законлы хужаларыннан тыш) милекчеләренең һәм (яки) бүтән законлы хужаларының якын-тирә территорияләрен карал тотуда катнашуы;(2018 елның 28 июненнән үз көченә керә.)
  - 14) Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртип нигезендә тирә-юнь территорияләре чикләрен билгеләү;(2018 елның 28 июненнән үз көченә керә.)
  - 15) авыл жирлеге территориясен бәйрәмчә бизәү;
  - 16) авыл жирлеге территориясен төзекләндерү буенча чараларны тормышка ашыруда гражданнар һәм оешмаларның катнашу тәртибе;
  - 17) авыл жирлеге территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен үтәүне контролльдә тоту.
3. Татарстан Республикасы законы белән, аерым муниципаль берәмлекләренең табигый-климат, географик, социаль-икътисадый һәм башка үзенчәлекләреннән чыгып, авыл жирлеге территориясен төзекләндерү кагыйдәләре белән жайга салына торган башка мәсьәләләр каралырга мөмкин.

22. 64 нче статьяның 3 нче өлешендә «гражданин» сүзләреннән соң «гамәлгә куючы-жирлек булган оешмаларның хокукий статусын, шулай ук жирле үзидарә органнары арасында төзелгән килешүләр" сүзтезмәсе өстәргә.;

23. 78 нче статьяның 3 нче өлешендә икенче жәмләне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

"жирлек уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында муниципаль хокукий акт проекты буенча тәкъдимнәрне рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү), шулай ук әлеге уставны әлеге норматив хокукий актларга туры китерү максатларында Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе (устав) һәм Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен тәгәл яңадан күрсәту формасында үзгәрешләр кертелгән очракта, жирлек уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында муниципаль хокукий акт проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) таләп ителми.";

24. 80 нче статьяга түбәндәге эчтәлекле 5 нче өлеш өстәргә:

"5. Жирлек уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр муниципаль хокукий акт белән кертелә, ул рәсмиләштерелергә мөмкин:

- 1) жирлек советы карары белән жирлек башлыгы имзалаған;

2) жирлек Советы тарафыннан кабул итегендеги һәм жирлек башлыгы имзалаган аерым норматив хокукий акт. Бу очракта әлеге хокукий актта авыл жирлеге Советының аны кабул итү түрүндагы карары реквизитлары куела.

Авыл жирлеге Уставына кертелә торған үзгәрешләр һәм өстәмәләр үз көченә керү түрүнде жирлек Советының мондый карарына күчмә нигезләмәләр һәм (яки) нормаларны керту рәхсәт ителми.";

25. 80 нче статьяга түбәндәге эчтәлекле 6 нчы өлеш өстәргә:

"6. Авыл жирлеге Уставын яңа редакциядә авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту түрүнде муниципаль хокукий акт белән бәян итү рәхсәт ителми. Бу очракта жирлекнең яңа Уставы кабул итә, ә элек жирлекнең гамәлдәге Уставы һәм аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту түрүнде муниципаль хокукий актлар жирлекнең яңа Уставы үз көченә кергән көннән үз көчен югалткан дип таныла".